



DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

18/1614-

18. januar 2019

Spørsmål nr 707 til skriftlig besvarelse - Grunnlagsdata brukt i analyse av samfunnsøkonomisk lønnsomhet i englandskabelen

Jeg viser til brev av 11. januar 2019 med spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkenes. Representanten stiller følgende spørsmål:

"Viser til Statnetts englandskabel og kritikken fra Riksrevisjonen i 2016 hva gjaldt grunnlag for samfunnsøkonomisk analyse og åpenhet omkring bakgrunnstallene. Jeg er gjort kjent med at Statnett nylig nektet innsyn i nettopp bakgrunnstall og sentrale forutsetninger. Kan jeg derfor be om at grunnlagsdataene brukt i analyse av samfunnsøkonomisk lønnsomhet i englandskabelen, deriblant hvor stor produsentoverskuddet var og hvor stort konsumentoverskuddet var, brutto og netto, blir oversendt?"

Svar:

Kraftnettet utgjør viktig infrastruktur for landet. Jeg er opptatt av åpenhet rundt Statnetts samfunnsøkonomiske analyser, også når det gjelder forutsetninger og usikkerhetselementer som er viktige for analysenes resultater. All nettvirksomhet er underlagt et omfattende regelverk som skal bidra til å sikre transparente konsesjonsprosesser.

Utgangspunktet for tiltak i kraftsektoren, for eksempel utbygging av utenlandskabler, er at de skal være samfunnsøkonomisk lønnsomme. I konsesjonsbehandlingen vurderer myndighetene den samfunnsøkonomiske lønnsomheten, og i dette inngår anslag for endringer i produsent- og konsumentoverskuddet. Endringene i produsent- og konsumentoverskuddet er også utgangspunktet for å vurdere fordelingsvirkningene av utenlandsforbindelser. Det prosjektøkonomiske resultatet påvirker i tillegg Statnetts tariffgrunnlag og inngår også i vurderingen.

Statnetts analyser av NSL-kabelen til Storbritannia gir som resultat at overskuddet fra norsk kraftproduksjon øker, mens konsumenter av strøm får redusert sitt samfunnsøkonomiske overskudd. Endringene i produsent- og konsumentoverskuddet gir imidlertid ikke det fulle bildet av hvordan NSL-kabelen vil påvirke inntektsfordelingen i samfunnet. En betydelig del av produsentoverskuddet kommer folk flest til gode. Store deler av kraftproduksjonen i Norge er offentlig eid. I tillegg betaler produsenter av stor vannkraft selskapsskatt, grunnrenteskatt, eiendomsskatt, naturressursskatt, konsesjonsavgifter og avstår konsesjonskraft. Verdiene av disse ordningene var over 14 mrd. kroner for 2017. Sammen med utbytte fra offentlig eide kraftselskap bidrar dette til viktige velferdstjenester i hele landet.

I Statnetts søknad om konsesjon for kraftutveksling med Tyskland og Storbritannia ble fordelingsvirkningene, deriblant endringer i produsent- og konsumentoverskudd omtalt. I løpet av konsesjonsbehandlingen hentet departementet inn ytterligere opplysninger om disse virkningene. Vedlagte tabeller oppsummerer resultatene fra Statnetts beregninger av NSL-kabelen. I tillegg til opplysningene fra konsesjonsbehandlingen er det i tabellene oppgitt oppdaterte tall basert på Statnetts langsiktige markedsanalyse 2018-40.

Det er viktig å understreke at analyser av virkninger i kraftmarkedet er forbundet med betydelig usikkerhet. Vurderinger av produsent- og konsumentoverskuddet langt frem i tid avhenger av forutsetninger om utviklingen i produksjon og forbruk av kraft, og prisutviklingen i de ulike markedene. Anslagene gis som gjennomsnittsverdier. Innenfor de ulike periodene av året og over ulike tilsigsår vil det kunne variere hvorvidt det er produsenter eller forbrukere som får tap eller gevinst som følge av etableringen av en kabel til Storbritannia.

Med hilsen

Kjell-Børge Freiberg

Tabeller fra Statnett

Tabell 1: Konesjonssøknad, millioner euro årlig, reelle 2013 beløp

	2020	2020	2020	2030	2030	2030
	Lav	Basis	Høy	Lav	Basis	Høy
Flaskehalsinntekt på kabel	61	102	116	56	86	124
Sum PO og KO	53	69	90	55	57	86
<i>Produsentoverskudd</i>	267	366	467	256	322	444
<i>Konsumentoverskudd</i>	-214	-297	-377	-201	-265	-358
Andre flaskehalsinntekter	-16	-22	-27	-18	-20	-33
Tap i norsk nett	-8	-8	-8	-8	-7	-8
Sum spothandelsnytte	90	141	171	85	116	169

Tabell 2: Investeringsbeslutning, millioner euro årlig, reelle 2014 beløp

	2020	2020	2020	2030	2030	2030
	Lav	Basis	Høy	Lav	Basis	Høy
Flaskehalsinntekt på kabel	66	128	155	41	80	92
Sum PO og KO	59	88	136	56	111	185
<i>Produsentoverskudd</i>	373	561	758	334	562	800
<i>Konsumentoverskudd</i>	-315	-473	-622	-278	-450	-615
Etterjustering av PO/KO	-1	-2	-9	-1	-13	-22
Andre flaskehalsinntekter	-13	-17	-31	-20	-25	-43
Tap i norsk nett	-14	-19	-25	-15	-23	-31
Sum spothandelsnytte	96	178	225	61	130	182

Tabell 3: Oppdatering basert på tall fra Statnetts langsiktige markedsanalyse 2018-40, millioner euro årlig, reelle 2018 beløp

	2022	2025	2030	2030	2030	2040	2040	2040
	Basis	Basis	Lav	Basis	Høy	Lav	Basis	Høy
Flaskehalsinntekt på kabel	65	52	40	69	93	36	73	69
Sum PO og KO	91	81	95	145	209	111	193	207
<i>Produsentoverskudd</i>	397	362	366	566	632	330	579	523
<i>Konsumentoverskudd</i>	-306	-282	-271	-420	-423	-219	-386	-315
Andre flaskehalsinntekter	-19	-15	-15	-16	-48	-33	-49	-40
Tap i norsk nett	-14	-14	-12	-18	-19	-8	-14	-14
Sum spothandelsnytte	123	104	109	180	236	105	202	222